

Xuất cảng cát càng nhiều, sông Hậu chẹt càng nhanh

Tác Giả: Thiên Th

Thứ Ba, 06 Tháng 10 Năm 2009 07:38

CäN THä (NV) - Cát là loại tài nguyên không tái sinh. Hậu cát thät bßnhäng ngày càng quý giá träc nhu cầu san lấp và xây dựng

đang tăng vät ở Việt Nam. Vùng Đồng bằng Sông Cửu Long (ĐBSCL) trong thời gian qua tình trạng khai thác và xuất cảng cát diễn ra rßm rä không kiểm soát được. Tài nguyên bị xâm hại, sinh mạng và cuộc sống của người dân ven các con sông luôn bị đe dọa bởi nạn sät lä.

Nhäng chiếc tàu khai thác cát hoành hành trên sông Hậu.

Việc khai thác cát ở ĐBSCL diễn ra liên tục hơn 10 năm qua, nhưng chủ yếu là để tiêu thụ nội địa. Từ đầu năm 2008, phía Việt Nam cho phép cát khai thác xuất cảng tới Cambodia được quá cảnh bằng phương tiện thủy theo tuyến sông Hậu, sang qua các tàu nước ngoài neo đậu tại cảng Cần Thơ và Cái Cui. Thế nhưng từ khi chính phủ Cambodia ra lệnh cấm khai thác cát trên sông Mê Kông để xuất cảng thì dân khai thác cát lại vội vã cát trên sông Hậu của Việt Nam bán cho các tàu nước ngoài.

Bên sông Hậu ở khu vực Vàm Nao bị sạt lở nghiêm trọng vì khai thác cát.

Chỉ riêng tỉnh Đồng sông Hậu thu được gần 10 triệu cát, hàng trăm chiếc xáng cào khai thác cát suốt ngày đêm, cùng hơn 300 chiếc sà lan vận chuyển cát từ đáy sông. Đó là chưa kể đến hơn 20 chiếc sà lan LAZ của nước ngoài như Singapore, Malaysia, Indonesia... có từ trước năm 5,000 tấn trở lên tấp trên sông Hậu để mua cát, sang miền cát từ các sà lan của Việt Nam. Bởi vì trên đồng sông Hậu này đã biến thành một thị trường công thương kiểm soát hoạt động mua bán cát đêm ngày.

Trước cơn xúc phạm địa phương, chính phủ Việt Nam từng ban hành chỉ thị 29 về việc cấm khai thác cát từ ngày 2 Tháng Mười, 2008. Nhưng, quá thay, chỉ thị 29 này lại thông thêm khoản 5 cho phép tiếp tục khai thác cát trên các hợp đồng khai thác cát xây dựng được ký trước ngày 30 Tháng Mười, 2008. Lại đồng thời khoản này, nhiều doanh nghiệp đã ký lùm lùm hợp đồng khai thác cát với nhiều công ty địa phương. Chỉ tính riêng từ ngày 2 Tháng Mười đến 30 Tháng Mười, 2008, số lượng hợp đồng khai thác cát được ký giữa thành phố và nhân dân nước ngoài với 27 doanh nghiệp trong nước lên đến 149 hợp đồng, với số lượng cát sẽ khai thác lên đến con số trên 390 triệu tấn. Có nhiều doanh nghiệp chuyên kinh doanh lúa gạo, du lịch, thương mại xuất nhập khẩu, vận tải và cho thuê tàu biển, nuôi trồng thủy sản xuất khẩu, và cả công ty “thanh niên xung phong”... tất cả đều xung phong nhẩy vào xuất nhập khẩu cát.

Hơn 10 triệu cát được Sở Tài Nguyên Môi Trường cho “mở cửa” với 16 doanh nghiệp được cấp phép khai thác với tổng diện tích hơn 25.2 triệu mét vuông. Nhưng ngay cả các phương tiện khai thác có hợp pháp thì số này cũng không thể quản lý nổi diện tích cát mà họ khai thác được hàng tháng là bao nhiêu, có khai thác đúng với trình độ pháp lý để tránh sạt lở sông hay không. Mặc dù theo quy định thì diện tích cấp phép khai thác cát cho mỗi doanh nghiệp không được quá 3 tháng, chỉ khai thác trong mùa khô, mỗi năm cấp phép không quá 5 ngàn mét vuông nhưng không ít doanh nghiệp được cấp phép khai thác suốt 10 năm với tổng số diện tích được cấp phép khai thác là 3.3 triệu mét vuông (Tùy vào chất lượng cát, 1 mét khối cát được khai thác từ 1.2 đến 1.8 tấn). Đó là chưa kể đến nạn khai thác lậu đang ngày đêm mọc ruồi sông Hậu.

Nhưng ngày này, khi chúng tôi đi canô ngược sông Hậu từ thành phố Cần Thơ lên Vàm Cỏ,

